

તળલીમ નં. ૧૦

હલ તુજઝાન, ઇલ્લા બિમા કુન્તુમ તઅમલૂન,

અર્થ:—તમારા અમલો મુજબ તમને મલ્લો દેવામાં

આવશે (જેવું વાવે તેવું લાગે) મિઆને હાકીમ

247

“સમરે અઅમાલ”

અથવા

“કર્તવ્યોનું ફળ”

જામેઅ અબ્દુરહીમ બોરસદી. સુદાર્સે મદ્રસા.

કંથારીઆ, (તા ભરચ)

જનાબ ઉમરજી ઇસા (ગોગા) સા. તરફથી
પોતાની અમ્મા સાહેબાના તથા વલી ઈસ્માઇલ
(દુધારા) સા. તરફથી પોતાના ભાઈ આદમ
સા. ના સવાબ માટે વકફ.

પ્રત ૧૦૦૦

રમઝાન ૧૩૬૩

[આવૃત્તી ૧લી

આ રીપોર્ટ શ્રી બોરસાદ પ્રી. પ્રેસ બોરસદમાં પ્રેસ
મનેરભાઈ પ્રલાભાઇએ પ્રસિદ્ધ કર્તા માટે હાથે.

संयोजक विभाग: २४०४
(२४०४)

संयोजक २४०४

संयोजक २४०४

संयोजक २४०४

અલ હમ્દો લિલ્લાહે રજિબલ આલમીન, વસ્સલાતો

વસ્સલામો અલારસુલેહી મહંમદિન વ આલેહી

વસહબેહી અજમદિન,

મુસલમાનો બાધઓ અને બેનો ?

કુરઆન અને હદીસથી સાફ ઝાલેર છે કે આફતો, બલાઓ, વખાઓ હુકમનાના ખલમો વિગેરેનું મૂળ કારણ ગુનાહો છે અલ્લાહ રસુલની નાફરમાની તેઓના નારાજી અને ગજબનું સબબ છે

જુઓ ઇબ્દીસને આસમાના પરથી દુન્યામા ફેંકવામાં આવ્યો, નૂડ (અ)ની કોમ પાળીના નાફાનમાં ગરક થઈ. કોમે આદ વાવા-ઝોગમાં પછડાઈ પ પાળને હલાક થઈ લાકહની કોમ ચીખ (ખૂમ) થી હતારક થઈ. તૂત (આ) કોમ પર પત્થરો વરસ્યા શોઅમ (અ)ની કોમ પર આગના અઝામ ઉતર્યો ફિસ્ચોનની કોમ દરયામાં ગરક થઈ કાઉન જમીનમાં ધૂની ગયો બની હંસરાઈલ પર અખરદસ્ત કોમ ગાલિમ થઈ તેઓને ગરમાદ કર્યા કેટલાક વાંદરા અને સુવર મન્યા વગેરે આફતાનું કારણ ગુનાહો સિવાય બીજું કંઈજ નથી

ગુનાહો. અને નાફરમાનીથી કયા કયા નુકસાનો થાય છે ?

આફતો બલાઓ વખાઓ અને ગજબ ઉતરે છે. હંદમથી મહરૂમ રહે છે. રિઝક કમ થાય છે ખુદા અને દીની તોતથી વંદેશત થાય છે. તેમ આદમીઆથી પણ વંદેશત થાય છે ઘણા કામોમાં કામચાબીમાં કુશકેરીઓ પડે છે દિલમાં અધકાર પેદા થાય છે એટલે સુધી કે ચેહરો બેરોનમ થાય છે. બદનમાં સુસ્તી, દિલોમાં ખુજ પેદા થાય છે. દિલ દિમાગ શરીર કમઝોર થાય છે. ફરમાબરફારીથી મહરૂમ રહે છે ઉમર ઘટે છે. ખરકન ટલે છે. એક ગુનાહ બીજા ગુનાહોનો સબબ બને છે. તોબાનો ઇરાદો કમઝોર થઈ જાય છે. છેવટે બેનાળા મરી જાય છે. થોડા વખત પછી તે ગુનાહની ખુરાઈ દિલમાંથી નીકળી જાય છે, બલકે ફખરથી લોકોમાં તે ગુનાહના કામો બયાન કરે છે ખુદામ ખુદા

ગુનાહ કરનારની માફીની ઉમેદ નથી. દરેક ગુનાહો ખુદના દુશ્મનો માંથી કોઈ એકની ઝડપ માં રાસ છે જાણે તે ગુનેહગાર તે મલકેનેના વારસ છે. જેવી રીતે કે લોંડાખાંડી કામેલૂતની, તકજ્જુર ધમંડ વિ. કામે હુદની, કમ તોલવું માપવું કેમે શોએમની, બલકાઈ અને ફસાદ ફિરઓનની મીરાસ છે. એવી રીતે દરેક ગુનાહો સમજી લીઓ. ખુદના નઝદીક બેકદરા અને ઝલીલ થઈ જાય છે જેથી મજબુકના નઝદીક પણ બેકદરા અને ખવાર થાય છે ગુનાહોની નહુસન બીજી મજબુકને પણ પહોંચે છે જેથી તે તેના પર લાનત કરે છે. અકલમા કુતુર આવી જાય છે. રસુલુલ્લાહ (સ)ની લાનત થાય છે. ફરિશ્તાઓની દુઆથી મહરૂમ રહે છે તરેહ તરેહની ખરાબીઓ પેદા થાય છે ફળ, જમીન માલ અનાજ રિંગેરમાથી ખરફત ઉઠી જાય છે હયા શરમ ગેરત ઉઠી જાય છે. ખુદની મોટાઈ નથી રહેતી જેથી લોકોમાં બેઆબરૂ થઈ જાય છે. નેઅમનો છીનવી લેવાય છે. વખાણ અને ઇઝત, ખુઝૂર્ગીના લકબો ખુજયી લેવામાં આવે છે અને તેના બદલે ખુરાઈના લકબો મળે છે જેવી રીતે નમાઝી સુમીન, આબેદ, વતી, સાઈમ વિ. ના બદલે ફાસિક, ફાજીર, ખખોસ, મુફ્સિદ, ખાવિમ નગેરે ના લકબો મળે છે. શેતાનેનો તે પર ગલબો થમ જાય છે. દિલના ઇત્મેનાન જતા રહે છે વરસાદ ધનો નથી, પાક થતા નથી ગુનાહની જડ પડી જાય છે છેવટે કલમે પણ નીકળે નથી, ખુદની રહમત થી ના ઉમેદી થઈ જાય છે જેથી તોબા કરતો નથી અને બે તોબા મરી જાય છે. અને કેટલાક ગુનાહોની સજા અને અઝાબનો અસર સાત પેઢી સુધી પહોંચે છે.

મજકુર નુકસાનો દુન્યાના દેખીતા છે એ દિવાય ઘણા ઝાહેરી અને બાતેની નુકસાનો પણ થાય છે જે કુરઆન હદીસ અને ફિલમા ગોર કરવાથી સમજી શકાય છે. અને આખેરતની સજાઓ મુસીબતો તો અલગ રહી જે દુન્યા અહલાક ખયાન કરીશું. ખુદ પાક દરેક મુસલમાનને ગુનાહોથી બચવાની તોફીક આપે,—આમીન.

તાઅત, ઈબાદત અને નેક અમલોથી દુન્યામાં શો ફાયદો થાય છે ?

રોઝી વર્ષે તરેહ તરેહની બરકતો થાય છે. દરેક જાતની તકલીફ પરેશાની દૂર થાય છે મકસદોમાં આસાની થાય છે જિન્દગી મજેદદાર થાય છે. વરસાદ થાય છે. માલ વધે છે ફળફૂલ અનાજ વિગેરેમાં બરકત થાય છે. ખેરો બરકતો ઉતરે છે અને બલાઓ ટળે છે. ખુદા હામી અને મદદગાર રહે છે. સાચી ઇજ્જત નસીબ થાય છે; મરતબા ખુલ્લું થાય છે દિલોમાં તેની મોહુખત પેદા થવી. પપ્લીકમાં મકબુલ થવું. કુરઆન મજીદનું તેના હકમાં શકાઅત કરવી, માલી તુકસાનનો બદલો થવું, માલ બરચ કરવાની જગ્યાએ બરચ કરવાથી માલ બહુ વધે છે દિલમાં ઇત્મેનાન અને રાહત પેદા થાય છે. અને ચેત મળે છે તાઅતની બરતથી તેની ઓલાદને પણ નફો પહોંચે છે. જિન્દગીમાં જેથી બશારતો નસીબ થાય છે. મરતી વખતે ફરિશ્તાઓ ખુશ બગરી આપે છે. ગમ ફિકર ચિન્તા વિગેરે દૂર થાય છે.

નમાઝ અને સબરથી હાજત સ્વાઈમાં મદદ મળે છે. નમાઝે ઈસ્તેખારાથી કામમાં સારો મશવરો મળે છે. ચાકની ચાર રકતો પદવાથી ખુદા મોહેમ્માતની ઝિમ્મેદારી લે છે. વેરાણુના મામલામાં સાચું માલવાથી માલમાં બરકત થાય છે અને ઝૂટ બાલવાથી ઘોડો દેવાથી દગો કરવાથી બરકત ઉડી જાય છે.

દીનદારીથી બાદનાહત કાયમ રહે છે. સદકો ખેરાત માલીતાઅતથી ખુદાનો શુસ્સો દૂર થઈ બલાઓ અટકે છે અને ખુરા ખાતેમાથી બચે છે.

દુઆ કરવાથી બલા દૂર થાય છે અને ઉમર વધે છે.

સુરએ યાસીન પઠયા કરવાથી તમામ કામ બની જાય છે. સુરએ વાકેઆ પઠયા કરવાથી શકો (બૂળ-તંગી) રહેતી નથી.

ઈમાનની બરકતથી થોડા ખાણામાં પણ બરકત થાય છે. બાઝેક દુઆઓથી બીમારી લાગવાનો કે બલા પહોંચવાનો ડર રહેતો નથી. બાઝેક દુઆથી ફિકરો દૂર થાય છે બાઝેક દુઆથી જાહુ વિગેરેથી મહકુબ રહે છે.

એવી રીતે બીજા ઘણા કાયદાઓ દુન્યામાં થાય છે અને આખેરતમાં પણ થશે. ખુદા પાક સર્વેને નેક અમલોની તોફીક આપે આમીન

ઇબ્ને માજીમાં અબુલુલાહ બિન હિમર (રહી) રમુલુલાહ (સ) થી રિવાયત કરે છે કે, હમો હસ આદમી હુજુર(સ) ની ખિદમતમાં હાજર હતા આપ (સ) ફરમાવા લાગ્યા કે, પાંચ ચીજોથી હું ખુદાની પનાહ ચાહું છું કે તમે તેને પાવો, જ્યારે કોઈ કામમાં બેહવાઈના કામો ખુદલે છેગે થવા લાગે તો તેઓ તાઉન (પ્લેગ)માં મુખ્તલા થશે. અને એવી એવી બીમારીઓમાં ફંસામે કે તેઓના વડીલોના વખતમાં કહી થઇઓ નથી. અને જ્યારે લોકો માપ તોલમા કમી કરશે તો કહેત (દુકાળ) તંગી અને હાકેમોના ખુલ્લોમાં મુખ્તલા થશે અને ઝકાત દેવી બંદ કરશે તો ખાતાને રહેમત (વરસાદ) બંદ કરવામાં આવશે. અગર જે હેવાનો ચોપગા વિગેરે ન હોત તો મ્દી તેઓ પર વરસાદ ડાંતે નહી, અને અહલ શિકની, કરાર ભંગ કરશે તો તેઓ ઉપર તેઓના બીજી કામના દુશ્મનો મુસદ્દત કરવામાં આવશે. તો તેઓ બગાજખરે તેઓના માલ મિલકતના લઈ લેશે.

ઇબ્ને અબીદુન્યામાં એક શખ્સે બીબી આએશા (રહી) થી રિવાયત કીધી છે કે મેં નેવણને ધર્તીકંપનું કારણ પુછ્યું તો આપે (રહી) ફરમાવ્યું કે જ્યારે લોકો ઝિના, હરામખોરીને નતર્મઝ કામ જેવું સમજી કરવા લાગે છે અને દારૂ પીવા લાગે છે અને વાજી ગાજી બજાવે છે તો ખુદાપાકને ગેરત આવે છે (ગુસ્સો ચડે છે) જ્યો જમીનને હુકમ કરે છે કે તેઓને હવાવી નાખ તો ઝલઝલો થઈ લોકો હલાક થાય છે.

તેમ રમુલુલાહ (સ) ફરમાવે છે કે, જ્યારે (ગુનાહોના કાન્થો) ખુદા બંદાઓથી બદલો લેવા ચાંડ છે તો તેઓમાં બચ્ચાઓની મોત વધુ થાય છે એરતો વાંઝ બની જાય છે.

માલિક બિન હીનારે (રહ) હિકમતની કિતાબોથી નકલ કર્યું છે કે અલ્લાહ પાક ફરમાવે છે કે હું અલ્લાહ છું. બાદશાહોનો માલિક છું, તેઓના દિલ મારા કબજામાં છે. તો જ્યારે લોકો મારી તાબેદારી કરે છે તો તે બાદશાહોને તેઓ પર મહેરબાન કરી દઉં છું અને જે મારી નાફરમાની કરે છે તો તેઓને તે લોકો પર અઝાબ રૂપે મુકરર કરી આપું છું તો પછી તમે તે બાદશાહોને ખુર ન કહો બલકે મારી તરફ રજુ કરો (આવો) હું તેઓને તમારા પર મહેરબાન કરી દર્શાવું.

ઈમામ અહમદ (રહ) ઇબ્ને વહબથી નકલ કરે છે કે, અલ્લાહ તઆલાએ બની ઇસરાઇલથી ફરમાવ્યું કે, જ્યારે મારી ફરમા બરદારી કરવામાં આવે છે તો હું રાઝી થાઉં છું અને જ્યારે રાઝી થાઉં છું તો બરકત કરું છું અને મારી બરકતનો કંઈ હદ નથી. અને જ્યારે મારી તાબેદારી થતી નથી (ના ફરમાની થાય છે) તો હું ગઝબનાક થાઉં છું, લાનત કરું છું અને મારી લાનતનો અસર સાત પેઢી સુધી રહે છે.

બાઝેક અમલોના અસરો બરઝખયા છે જેનાથી તે અમલોની સુરતે મિસાલીયાઃ ઝાહર થઈ જશે કેટલાક અમલોની આલમે બરઝખમાં સુરત ઝાહર થશે ઈમામ બુખારી (રહ) એ સમોરા બિન બુનદુબ સહાબી (રહી) થી રિવાયત નકલ કીધી છે કે હુઝુર (સ) ઘણા વખત સહાબાથી ફરમાવ્યા કરતા હતા કે તમોએ રાત્રે કોઈ ખવાબ (સ્વપ્ન) તો નથી જોયું? તો અગર કોઈ શખ્સ ખવાબ બયાન કરતો તો આપ (સ) તેની તાબીર (મતલબ) બયાન ફરમાવતા એ દસ્તુર મુજબ એક દીવસે આપ (સ) ફરમાવ્યું કે આજે મેં ખવાબ જોયું કે, મારી પાસે બે જણ આવ્યા અને મને જગાવીને કહ્યું કે ચાલો (તો) હું તેઓની સાથે ચાલ્યો આગળ ચાલતા એક શખ્સ પર પસાર થયા જે તે સુતેલો છે અને બીજો શખ્સ તેની પાસે એક ભારી પથર લઈ ઉભો છે અને તે તેના માથા પર એટલા જોરથી મારે છે કે જેથી તેના માથાના ચુરેચુરા થઈ જાય છે અને પથર ગબળીને દુર જઈ પડે છે પેલો મારનાર શખ્સ પથર લેવા જાય છે એટલામાં તો તેનું માથું પાછું સાડ થઈ જાય છે જેવી રીતે પહેલાં હતું તો તે શખ્સ ફરી તેજ પ્રમાણે તેના માથા પર પથર માર્યા કરે છે, તો મેં (આપે) તે બંને શખ્સોને પુછ્યું કે મુહાનલ્લાહ! આ બંને ઉ જણ કોણ છે? તો તેઓએ કહ્યું કે આગળ ચાલો. તો હમો આગળ ચાલ્યા તો જોયું કે એક માણસ ચત્તો સુતેલો છે અને એક જણ તેની પાસે લોખંડની ઝળુર (ચીરવાનો હથયાર) લઈ ઉભો છે અને તે સુતેલા માણસના મોઢા તરફથી તેના જબળા નાક આંખ બોચી સુધી ચીરતો ચાલ્યો જાય છે ફરી બીજી તરફનો મોઢા નાક આંખ બોચી સુધી ચીરે છે કે પહેલી વાર ચીરેલું સાડ થઈ

જાય છે. એજ પ્રમાણે અજાણ કર્યા કરે છે તો મેં અચંખાયે પુછ્યું કે એ બંનેઉ જણ કોણ છે ? તો તેઓએ જવાબ દીધો કે ચાલો ચાલો ! પછી હમે આગળ ચાલ્યા તો એક તંદુર (આગની બકી) પર પસાર થયા તો તેમાં ઘણો શોર બકોર થઈ રહ્યો હતો તો હમેએ તેમાં નમીને ઝાકી જોયું તો તેમાં ઘણા મરદ ચોરતો નાંગાં છે અને તેમના નીચેથી એક બડકો ઉઠે છે કે તેના જોરથી તે બધાં ઉપર આવે છે. મેં પુછ્યું કે એ કોણ લોકો છે ? તો તેઓએ કહ્યું કે ચાલો ચાલો ! પછી હમે આગળ ચાલ્યા તો એક નહેર પર પહોંચ્યા જે લોહીના તરેહ લાલ હતી. અને તે નહેરમાં એક શખ્સ તરી રહ્યો છે. અને નહેરના કિનારા પર એક બીજો શખ્સ ઘણા પથરો લઈ ઉભો છે. જ્યારે તે શખ્સ તરતો તરતો કિનારા તરફ આવે છે તો તે ઉભેલો શખ્સ તેને એટલા જોરથી તેના મોઢા પર પથર મારે છે કે તે પાછો અસલ જગ્યાએ ચાલ્યો જાય છે ફરી જ્યારે કિનારા પર આવવા ચાહે છે તો ફરી પથર મારે છે એજ સુજબ અજાણ થઈ રહ્યો છે તો મેં તેઓને પુછ્યું કે આ બંનેઉ જણ કોણ છે ? તો તેઓએ જવાબ દીધો કે ચાલો ચાલો ! તો હમે આગળ ચાલ્યા તો એવા બકશિકત માણસને જોયો કે તેના જેવો બદસુરત કદી જોયો ન હતો તેના આગળ આગ છે અને તે તેની ચોતરફ ફરી રહ્યો છે મેં પુછ્યું કે આ કોણ છે ? તો તેઓ એ કહ્યું કે ચાલો ચાલો ! ફરી હમે આગળ ચાલ્યા તો એક અંજાન બાગમાં પહોંચ્યા જેમાં દરેક જાતના ફળફૂલ હતા અને તે બાગમાં એક એટલા લાંબા કદના ઇન્સાન બેઠેલા જોયા કે તેમનું માથું ઉંચાઈના કારણે દેખાતું ન હતું અને તેમની આસપાસ ઘણા બચ્ચાંઓ ભેગા થયેલા છે તો મેં પુછ્યું કે આ બાગ કેવો છે અને આ લોકો કેણ છે ? તો તેઓએ કહ્યું કે ચાલો ચાલો ! પછી હમે એક એવા અઝીમુશ્શાન અને ખુબસુરત ઝાડ પર પહોંચ્યા કે એથી પહેલા કદી ન જોયો હતો. તો પેલા બે શખ્સોએ મને કહ્યું કે એ ઝાડ પર ચઢો તો હમે ઝાડ પર ચઢ્યા તો એક શહેર જોયું જેની ચણતર એક ઇંટ સોનાની અને એક ઇંટ ચાંદીની હતી. હમે શહેરના દરવાજા પર ગયા અને દરવાજો ખોલ્યો તો

અંદર ગયા તો કે દાક આદમીઓ મળ્યા જેઓનો અડધો અંગ
 ધોળ ખુબસુરત અને બીજો અડધો અંગ ઘણો જ બદસુરત હતો.
 ઘણી પેલા બેઠ જણાએ તે લોકોને કહ્યું કે ભત્રો પેલી નહેરમાં
 કુદી પડો. તે નહેર ઘણી પહોળી અને તેનું પાણી દુધ જેવું સુદૃઢ
 હતું. (તો) તે લોકો તેમાં જઈ કુદી પડ્યા જ્યારે તે પાછા હમારી
 પાસે આવ્યા તો તેઓની તે બદસુરતી દુર થઈ ખુબસુરત બની ગયા
 ફરી મને કહેવામાં આવ્યું કે આ “જન્ન તે અદન” છે અને જુઓ
 આ તમારું ઘર રહ્યું મેં જો આંખ ઉંચકી તો એક મહેલ નજર
 પડ્યું સુદૃઢ વાદળ જેવું. તો તેઓ કહેવા લાગ્યા એજ તમારું ઘર
 છે. (તો) મેં તેઓને કહ્યું કે ખુદા તમારું બહુ કરે મને છોડી
 દોઓ કે હું તેના અંદર જાઉં. તો તેઓએ કહ્યું કે હમણું નહી
 ફરી જશો. ફરી મેં તેઓને કહ્યું કે આજે રાતભર ઘણા અજીબ
 તમાશા જોયા આખર આ શું બીના, ચીજો છે ? તો બોલ્યા કે હમે
 હમણા બતલાવીએ છીએ. (સાંભળો) જે શખ્સનું માથું પથ્થરથી
 ફાટતું દેખાયું તે એવો આદમી છે જેણે કુરઆન શરીફ પઢીને તેને
 છોડી દઈ ફરજ નમાઝથી ગાફિલ થઈ સુઈ રહેતો હતો. અને જે
 માણસના ગાલ નાક આંખ બોચા સુધી ચીરાતા હતા તે તે શખ્સ
 છે જે જુદી વાતો કહી દુ-દુર ફેલાવતો હતો. અને તંદુરમાં નાગાં
 મરદ ચોરતો જોયા તે ઝિના (હરામખોરી) કરનાર લોકો છે. અને
 લોહીની નહેરમાં તરનાર અને તેના મોઢા પર પથ્થર મારવામાં
 આવતા હતા તે શખ્સ બ્યાજખોર છે. (નાણા વિગેરે કરજ દીધેલી
 વસ્તુના અવેજમાં કે તેના દબાણથી અસલ નાણા સિવાય જે પણ
 લાભ ઉઠાવામાં આવે તે બ્યાજ છે જેવી રીતે ઘર કે જમીન ગીરો
 લઈ તેને વાપરી તેનાથી નફો ઉઠાવે અથવા અસલ રકમથી વધુ પૈસા
 વગેરે લીએ તે બ્યાજ છે) અને જે બદસુરત આદમી આગ જલાવી
 તેના ચોતરફ ફરે છે તે દોઝખનો ચોકીદાર છે અને તે બાગમાં
 લાંબા કદના ઇન્સાન છે તે હઝરત મુઆહોમ (અ) છે અને તે બચ્ચા
 ઓ તે છે જેઓને ફિતરત પર મોત આવી છે. અને જે અડધો
 અંગ ખુબસુરત અને અડધો બદસુરત છે તે તે લોકો છે જેઓએ
 કેટલાક નેકીના કામો કર્યા અને કેટલાક બદીના કામો કર્યા છે ખુદાએ
 તેઓને માફ કર્યા. વિગેરે

જે માલની ઝકાત દેવામાં આવશે નહીં તે માલ સાંપની શિકલ બની તેના ગદામાં તોક (હાર) જેવું લટકાવામાં આવશે.

બદઅહદી (કોલ-કરાર ભંગ કે વાયદા ખેલાડી) ઝંડાની શિકલ ધારણ કરી રૂસવાઈનો કારણ બનશે.

જે ચીઝની ચોરી કે તેમાં ખેયાનત કીધી હશે તે ચીઝ તેના માટે અઝાબનો હથયાર બનશે.

(દાખલા તરીકે સમજો કે કોઈએ જોડા ચોર્યા હશે તો તે જોડા આગના જોડા બની તેનાથી અઝાબ થશે એ પ્રમાણે બીજી ચીઝોને સમજો.)

ગીબત કરવું (ભુંડું બોલવું) મુરદા ભાઈનું ગોશ્ત ખાવાનું રૂપ ધારણ કરશે.

તેમ દરેક ખુરી ખસલતોને એક જાનવર સાથે ખુસુસયત છે. જે ઈન્સાનમાં તે ખુરી ખસલત ગાલિબ થઈ જાય છે “આલમે મિસાલમાં” તે ઈન્સાનની તે જાનવર જેવી શિકલ થઈ જશે. આગલી ઉમ્મતોમાં તે શિકલ આ દુન્યામાંજ જાહેર થઈ જતી હતી મગર આ ઉમ્મતે મહંમદયાને ખુદાપાકે આ દુન્યામાં રૂસ્વા થવાથી બચાવી લીધા પણ તે આલમમાં તે શિકલ થઈ જાય છે

૬. સુફ્યાન (રહી) ફરમાવે છે કે, કેટલાક લોકો દરિન્દા (ફાડ-ખારા જાનવરો)ના અખલાક પર હોય છે જેવી રીતે ગુસ્સો, ઝુલમ, વગેરે અખલાક વાળા વાઘ, વરૂ, કુતરા, સુવરની શિકલમાં હશે બાજેક બનાવ સંગાર કરી મોર જેવા બને છે બાજેક બેવકુફ એઅકલા બને છે જેમકે ગધેડો. બાજેક મરઘી જેમ ખુદ પરવર તો બાજેક ઉંટ જેવા કીનાવર (દિલમાં દુશ્મની છુપાવનાર) બાજેક માખો જેમ તો બાજેક લોમડી જેવા.

ઇમામ સઅલળી “ફનાતુન, અફવાબ” (ટોળે ટોળા આવશે)ની તફસીરમાં ફરમાવે છે કે, કયામતમાં લોકો જુદી જુદી સુરતોમાં ઉઠશે જે જાનવરની આદતો તબીઅત પર ગાલિબ હશે તેજ જાનવરની શિકલ બની જશે.

મોલાના રૂમ ફરમાવે છે કે, અહીંની નમાઝનો રૂકુ સિજદો જન્નતની શિકલ થશે. ખુદાની હુદ્દ કરનાર ઝખાન જન્નતનો પરિન્દો,

બનશે ઝકાત, સાલોસોગ, જન્નતો ખબુર અને ફળકૂત બનશે. પુઠાના ખોદથી ઔખોનું રડવું તે પાણી જન્નતની નહેર બનશે. મહેરબાની, મહુખત, હયા જન્નતમાં દુધની નહેર થશે. ઇબ્રાહીમનો શોક ઉત્સાહ મધની નહેર બનશે. ઝુલ્મથી દિલ પર ઘા તે થોરયા, ફાફાનો ઝાડ બનશે. ગુસ્સો દોઝખની આગ થશે. તારી દિલ રંજીત કરનાર વાંતો સાંપ વીછી સમાન થશે.

સુપ્હાનદલાહે વલદમ્દો દિલ્લાહે વલાઇલાહ, ઇલ્લાહો વલ્લાહો અકબર, ની સુરતે મિસાલી ઝાડની છે.

સુરએ બકરા અને આલે મ્મરાનની સુરતે મિસાલી પરિન્દાના ટોળા કે વાદળાની ટુકડી સમાન છે

કુલ હુવલાહની સુરતની મિસાલ મહેલ છે

અમલેબરી (પાળદીથી અમલ કર્યા કરવા)ની મિસાલ ઝાંઝેવી છે.

દીનની સુરતે મિસાલી લિબાસ છે

મ્મમની મિસાલ દુધ છે. નમાઝની મિસાલ નૂર છે. સિરાતે સુરતકીમની સુરત પુત્રસિરાત છે.

ગુનાહો કરવાથી એક બહુજ મોટો તુકસાન આ છે કે તેના પર અલ્લાહ અને રસુલની લા'નત થાય છે. કુક શિક, ખિદમતના કામો કરનાર પર, ઝૂટ બાલનાર પર, છુંદણ પાડનાર ચોરનો પાન. બીજાના વાળો પાતાના વાળો સાથે બેઠી લાંબા કરનાર ચોરનો પાન. વ્યાજ લેનાર, વ્યાજ દેનાર, અને તેના સંબંધી દરેક જાતની મદદ કરનાર પર, હલાલો કરનાર અને હલાલો કરનાર પર, (એટલે આ તને તલાક દીધા બાદ પાછી તેને નિકાહમાં લેવા માટે બીજા સં. નિકાહ કરી દીધે અને તેમાં એ શરત કરે કે હમખિસ્તરી કર્યા પ. તેણીને તલાક આપી દે) શરાબી પર, દારૂ પીવાડનાર અને એ સંબંધી દરેક જાતના કામ અને મદદ કરનાર પર, માખાપને બુ કહેનાર પર, જાનદાર ચીજને ગોલી કે બાલા તીરનો નિશાનો બનાવનાર પર, તે ચોરનો પર જે મરદોની મુશાબેહત કરે તે મરદનો ચોરનો મુશાબેહત કરે જેમકે ચોરનો જેવો લિબાસ જણાવે તે

પહેરે, ખુદા સિવાય બીજા નામપર જાનવર કુંબ્હ કરનાર પર, બિદ-
અલી અને તેને આસરે દેનાર પર, તસ્વીર જાનકાર ચીજનો ફેાડુ,
કે રમકડાં બનાવનાર પર, લોંઢાબાઝી કરનાર પર, જાનવરો સાથે
હરામખોરી કરનાર પર, જાનવરોના ચહેરા પર ડામ દેનાર પર,
મુસલમાનને ઇબ્ન, દુખ દેનાર પર, ઘોડા દેનાર પર, કબરો પર
જનાર ચોરતો પર, કબરોને સિજદા કરનાર પર, કબરો પર ચિરાગ
મુકનાર પર, તે શખ્સ પર જે કોઈ ચોરતને તેના ધણીથી અથવા
કોઈ ગુલામ, નોકરને તેના માલિક કે શેઠથી બેહકાવી ઉશકેરણી
કરનાર પર, ચોરતના પાછલા ભાગમાં સોહબત કરનાર પર, ધણીથી
નારાજ થઈ તેના બિસ્તરાથી અલગ સુનાર ચોરત પર, અસલ ખાન
દાન છુપાવી બીજા સાથે નસબ જોડનાર પર (જેવી રીતે સયદ ન
હોય અને સયદ બાપદાદા બતાવે) મુસલમાન ભાઈ તસ્દી ધાર કે
અણીવલી લોખંડની ચીજથી ઇશારો કરનાર પર, સહાબાને ખુર્ર
કહેનાર પર, જમીનમાં કિત્નો ફસાદ ફેલાવનાર પર, સગાંઓમાં
કુસંપ નાખનાર પર, અલ્લાહ અથવા રસુલને ઇબ્ન દેનાર પર, ખુદા
ના હુકમો છુપાવનાર પર, પરહિઝગાર ચોરતો પર ઝિનાની તોહમત
મુકનાર પર, કાફરોને મુસ્લમાન કરતાં ઠીક રસ્તા પર છે એવું
બતાવનાર પર, લાંચ લેનાર અને દેનાર અને વચમાં પડનાર પર,
વિગેરે વિગેરે. બધા પર લાનત થાય છે.

ખાસ ખાસ આફતો, વખાઓના સખખો. (ગુનાહો)નું ખયાન

મઅજમે તખરાનીમાં હ ઇબ્ને અખ્ખાસ અને ઇબ્ને માબ્નમાં
હ. ઇબ્ને ઉમર, અને ઇબ્ને અબિ દુન્યામાં અમ્માર બિન યાસિર (રફી)
થી અને ઇમામ અહમદે (રહ) અમ્મબિન આસથી રિવાયતો કીધી છે.

તાઉન (ખ્લેગ) હેઝા (કોલેરા) અને એવી એવી બીમારીઓ જે
આગલા જમાનામાં થઈ ન હતી એનું કારણ બેહયાઈ, બે શરમી,
ફેાડુશ વાંતા, ઝિનાખોરી, હરામખોરીનું વધી પડવું અને ખુદલમ
ખુદલા થવું છે. અને વ્યાજખોરીનું વધુ પ્રમાણમાં થવું.

દુકાળ (કેહત) અને વરસાદની કમીનું સખખ: એાહું માપવું
તોલવું અને ઝકાત ન દેવી, અને ઝિનાકારી છે.

સખત તકલીફ અને ગાલિમ હાકેમોના ઝુલ્મોનું કારણ માપ; તોલમાં ઝોલું કરેલું, અને લાંચ લેવા દેવાની કસરત થવી છે.

બીજી કોમોમાંથી દુરમનોનું ગાલિમ રહેલું અને તેઓનું જખર હસ્તી આપણા માલમિલકતો લઈ જવાનું કારણ અહદ્દશિકની, કેલ કરાર ભંગ કરવું અને વાઝેદા ખેલાણી કરવું છે અને ખુનરેઝી છે.

ખચ્યાઓની મોત સીતળા, ચોરી વિગેરેની બીમારીઓમાં થવી, અને ચોરોતોનું (કસરતથી) વાંઝ થઈ જવાનું સખખ મુતલક ગુનાહ છે.

ખુનુન (ગાડપણ)ની બીમારીના વધી પડવાના કારણ વ્યાજ-ખોરીનું વધવું છે.

ગેર કોમોનું રોખ અને ઠર ખંસી જવાનું કારણ લાંચ લેવા દેવાનો રિવાજ પડી જવું છે.

ખુનરેઝીનું સખખ આગેવાનો સરદારોનું અહકામે ખુદાવંદી માફક ફેસલો કરવું છોડી દેવું છે.

ઝલઝલા, ધર્તીકંપનું કારણ ઝિનાખોરી, દારૂ પીવું અને વાળ ગાળની કસરત છે.

રસુલુલ્લાહ (સ)ના ઝમાનામાં એક વખત ધર્તીકંપ થયું તો તેના ઇલાજ માટે ઉમ્મતને ફરમાવ્યું કે ગુનાહનું કારણ છે માટે તમારો પરવર દિગાર તોળા ચાહે છે.

એક મોતખર જગ્યાએ જોયું છે કે અલ્લાહ તઆલાએ જમીન ના અંદર રંગો રાખેલી છે જેને તનાખ કહી શકાય છે જ્યારે ખંદા-ઓના ગુનાહો બહુ થઈ જાય છે તો ખુદા ફરિસ્તાને હુકમ આપે છે કે ફલાણી રંગ (તનાખ) ખેંચી લે. જેથી ધર્તીકંપ થાય છે.

આગલી ઉમ્મતોમાં પણ ઝલઝલો આવ્યો છે. જેવી રીતે કોમે સમુદમાં, અહલે મધ્યનમાં, કોમે લૂતમાં, બની ઇસરાઈલમાં જેઓએ કોહિ તુર પર જઈ બે અહબીઓ ક્રીધી હતી, કાફરને પણ ઝલઝલાથી ધંસાવામાં આવ્યો છે.

ધર્તીકંપનું વધુ થઈ જવું એ કયામતની નિશાનીઓમાંથી છે. જ્યારે ઇસ્લામી ખિલાફત શામના મુલકમાં આવી જાય. અમાનતને લોકો છુટાનું માલ સમજવા લાગે, ઝકાતને દંડ સમજવામાં આવે,

હુન્યા મારે ઇલમ સીખવામાં આવે, લોકો માનું કહેવું ન માને બહુ, પીવીનું કહેવું માને, બાપ સાથે તઅલ્લુક મહી રાખતાં દોસ્તો સાથે સંબંધ વધારે, મસજીદોમાં બેહુદા વાતો કરવામાં આવે, ફાસિક ફાજીરોને સરહારી અને હુકુમત મળી જાય, ગાવા બળવાનું ખૂબ રિવાજ થાય, દાડઓ ખૂબ પીવામાં આવે, આગલા બુઝૂર્ગોને બુઝૂર્ગવામાં આવે, તો તે વખતે આ આફતો લાલ રંગની આંધી, વાવાઝોડું, ઝલઝલા, ઝમીનમાં ધંસી જવું. અને મોટી મોટી હેખત નાક વાતોની, ઇન્તેબરી કરો (તિરમીઝી)

હઝરત ઉમર ઇબ્ને અબ્દુલ અઝીઝે (રદી) પોતાની કલમરના મુસલમાનોને ડાગળ લખ્યો હતો (ઝલઝલા વખતે) કે ફત્વાખી તારીખે તમામ શહેરના મુસલમાનો મેદાનમાં નીકળો અને ખેનત કરો અને આ હુઆઓ પાળુ કરો.

રખબના ઝલમના અનકુસના વ હંદલમ તગફિર લતા વ તરહરતા લી ન કુનન્ન, મિનલ ખાસેરીન, અને વમદલા તગફિરલી વ તરહમ્ની અકુમ મિનલ ખાસેરીન, અને લામ્લાદ હંદલા અન્ન, મુહ્દાનક, ઇન્ની કુન્તો મિનઝ ગલેમીન.

દુરે મુખ્ત રની ઇબારતનો ખુલાસો આ છે કે જ્યારે ખીઆમણા બનાવો પેશ આવે તો પોતાના ઘરોમાં અથવા મસજીદોમાં એકલા એકલા (વગર જમાઅતે) નફલ નમાઝો પઢે (મકરૂફ વખત સિવાય) જેમકે આંદઝહણ, ભારે આંધી વાવાઝોડું. અથવા હીવસે બહુજ આંધાઈ હોય, યા રાત્રે બહુજ રોશની હોય, અથવા ધર્તીકંપ હોય, યા કળાક વીજ હોય, અથવા ખરફ કે કરાં કે વરસાદ હદથી વધુ હોય અથવા ખીમારીઓ ફેલાઈ જાય જેમાં પ્લેગ કેલેરો પણ દાખલ છે.

અને સુરજઝહણ અને વરસાદ માંગવાની નમાઝમાં બે રકાત જમાઅત સાથેનો હુકમ છે.

તેમ અમલો અને હુઆનું કબુલ ન થવાનું કારણ અમ્મિલ માફક અને નહીં અનિલ મુન્કર છોડી દેવું છે. એટલે દરેક મુસલમાન પર ઝડૂરી છે કે જ્યારે કોઈને કોઈ શુનોહ કરતા જુએ તો હાથથી રોકે પછી જખાનથી રોકે છેવટે દિલથી ખુફ સમજે એ

તો છેલ્લે જો છે માટે દરેકને નેકીના હુકમ કરવો અને હના કામોથી રાહત મળે છે. પણ જ્યારે લોકો નેકીના હુકમ કરવા અને બદીથી રોકવાને છોડી દેશે તો અમલો અને દુઆઓ કબુલ નહીં થાય.

તેમ મુસ્લિમ શ. માં છે કે એક રાત એવી છે કે તેમાં આફતો વળાઓ ઉતરે છે માટે વાંસજોને ઢાંકીલીઆ કરો. ઢાંકવાનું કંઈ ન હોય તો ફક્ત ખિસ્મિલ્લાહ પઢી લાકડીજ મુકી દો અગર જો વાસજો ખુલ્લું રહી જશે તો તે વળા તેમાં દાખલ થઈ જશે.

આ રિસાલામાં મૌલાના થાનવી (રહ)ના જઝાઉલ આમાલ, ઈલાબુલ કેહતે વલ વળા, ઝલઝલા વિગેરે તેમ બીજી હદીસની કિતાબોથી નકલ કર્યું છે. જેમાં બુખારી શ. મુસ્લીમ શ અબુદાવુદ, ઇબનેમાજા, તખરાની, ઇબને અબિદ દુન્યા, દુરરે મુખતાર વિગેરે માતબર કિતાબોના હવાલાથી નકલ કીધું છે.

મજકુર હદીસોથી દુકાળ, ખેલગ કેલેરા, ઝલઝલા વિગેરે આફ-તોના આ કારણો માલમ થયા, બેહયાઈ બેશરમી, ફેહશ વાતો અને કામોની કસરત, ઝિના, ઓછું માપવું તોલવું, કોઈ પણ બતના ગુનાહો, બ્યાજ લાંચની લેવડ દેવડ, વાસજોનું ખુલ્લું રાખવું, આજે-વાનોનો અન્યાય, નેકીના હુકમ અને બદીથી રોકવાને છોડી દેવું, શરાબ વાબગાબની કસરત, વિગેરે વિગેરે.

મજકુર મુસીબતોથી બચવાની તદબીર આ છે કે, તોખા કરે, અને તોખામાં ઉપર લખેલી કુરઆનની દુઆઓ દે. નફલો પઢવું દુઆ કરવી, સદ્કા ખેરાત કરવું, અગર દિલ ચાહે તો મેદાનમાં જઈ આજેઝી કરવી રડવું, ગુનાહો છોડવું, નેકી કરવી, લલાઈનો હુકમ કરવો, બુરાઈથી બચવું અને બચાવવું, વિગેરે.

આજે આમ પઢવીકમાં રિવાજ છે કે મુસીબતો, આફતો વખતે અઝાન દેવા લાગે છે એનું શરીઅતથી કંઈ સુબુત નથી.

કુર્રે, શિક્ક અને તે સાથે સંબંધ ધરાવતી વાતો, કામોનું બચાવ.

કુરને અને કુરની વાતોને ધડક કરુ

બીજા પાસે કુર કરાવવું, પોતાના ઈમાન પાવું કે
મુસલમાન હોતે તે ફલાણી વાત હાસિલ થતે, બન્યા વિગેરેની
પર એવી વાતો કહેવી કે ખુદાને એનેજ મારવાનું મળ્યું, ખુદા
જાલિમ છે. વિગેરે, ખુદા અને રસુલના હુકમને ખુફ સમજવું, તેમાં
એમ કાઢવું, કોઈ નબી અથવા ફરિશ્તાની બેઈજાતી કરવી, ખુદા
સિવાય કોઈપણ મખલુક સાથે એવો અકીદા રાખવો કે તેઓને
હમારી દરેક વાતોની ખબર અરૂર રહે છે નબુમી જોશી, ખાલ્લુ
ખંડીત અથવા શેતાની અસર વાલાને જેબની વાંતા (છુપી વાતો)
પુછવી, ફાલજેવી દેખાડવી, તને સાચું સમજવું, કોઈન નફા નુક-
સાનનો મુખતાર સમજવું, કોઈથી સુરાંદા માંગવી, કોઈના નામનો
રાજો રાખવો, કોઈને સિજદો કરવો, કોઈના નામનો જાનવર છુટો
મુકવો, કોઈના નામની માનતા માનવી, કોઈ કબર કે ઘરનું કાબા
જેવો તવાફ કરવો કે તેની કાબા જેવી તાઝીમ કરવી, ખુદા રસુલના
હુકમના મુકાબલામાં બીજાના હુકમને અરૂરી સમજવું, બન્યાં જીવવા
માટે તેની નાલને પુજવું, કોઈના નામ પર બન્યાંની નાક કન
છીદવી, બન્યાંને બાલીબુલાક પહેરાવવી, કોઈના નામનો બાજુપર
પેસો બાંધવો, ગલામાં નાખો નાખવો, હાથમાં કબા કે પગોમાં બેળી
પહેરાવવી, સહેરો બાંધવું, ફકીર બનાવવું, એવા નામો રાખવા જેના
એવા માયના થાય કે ખુદા સિવાય બીજાનો બખશોલો છે જેમકે
અનીબખશ, હુસેનબખશ, બન્દેઅલી, વિગેરે, દુન્યાના કારોબારનો
તારા કે નખેતર સાથે સંબંધ સમજવો, અપશુકન લેવું, કોઈ દીવ-
સને મનહુસ સમજવું, કોઈનું નામ જપવું, એમ કહેવું કે ખુદા
અને રસુલ અગર ચાહશે તો એમ થશે ખુદા સિવાય બીજા કોઈ
પણ ચીજની કસમ ખાવી, તસ્વીર જીવવાલી ચીજનો ફેટુ છમી વિ.
રાખવી. તસ્વીરની ઈજ્જત કરવી, વિગેરે.

ખિદઅતો અને ખુરી રસમોનું બયાન

જે વાતોનો શરીઅતમાં કંઈ સબુત ન હોય અને તેને લોકો
નેકી સમજી કરે તે ખિદઅત છે તેનો મોટો ગુનોહ છે જેમ કે કબરો
પર ધામધુમથી મેળો રવો, ચિરાગ જલાવવું, કબર પર આગ કે

પર મલિક ચાહરો
 જુઓને શાળ કરવા હઠ ઉપરાંત
 તાઝીમ કાંડુ, રાજ મવું, કબરો તરફ નમાઝ પઢવી,
 કબરો વિ. પર ચઢાવો ચઢાવવો નાલીએલ, વિગેરે. ખાવાની વસ્તુઓ
 વિગેરે ચઢાવવી, શાદી, ગમી, ખત્ના, ખિસ્મલ્લાહ વિગેરેમાં શરી-
 અત વફ્ફ રિવાજો કરવા, નાચ માચન કરાવવું, તેને જોવું તેમાં
 ઇનામ કે વહેવાર હેવું, જાઈઝ ધંધાને ખુર્સ સમજવું, હિન્દુઓના
 તહેવારો અને મેળાઓમાં લાગ લેવું. "સોના ચાંદીના વાસણો ચીજો
 વાપરવી, મરદોન લાલ કુસંખી રંગના કપડાં પહેરવાં, સોનું રેશમ
 પહેરવું, બચ્ચાંને અશીર્વા વિગેરે ખવાડવું, કોઈ ખીમારીમાં વાઘનું
 દુધ કે ગોસ્ત ખવાડવું કે ખીવાડવું. એ સિવાય બીજી ઘણી બાબતો
 છે આ નમુના રૂપ ખયાન કરી દીધું છે.

કેટલાક મોટા ગુનાહો જે પર સખત અઝાબ છે.

ખુદાથી શિક્ક કરવું એટલે ખુદાની ઝાત કે તેની સીફતોમાં
 કોઈને શરીક માનવું, નાહક ખૂન કરવું, ચાહે ધારવાલી ચીજથી કે
 એહરીલી વસ્તુથી કે તાવીજ ગંડાથી કે જાહુ વિગેરેથી હોય, માંખાપ
 ને સતાવવું, ઝિનાખોરી કરવી, યતીમોનું માલ ખાવું, બીબ મુસ-
 લમાન કે કાફિરનું નાહક માલ પચાવી લેવું, છોકરીઓને વારસો
 ના આપવો, કોઈ પર કોઈપણ તોડમત મુકવી. જુદી ગવાહી આપવી,
 જુદમ કરવું, ગીબત કરવું સાંભળવું, ખુદાની રેહમતથી ના ઉમેદ
 થવું, વાયદા ખેલાડી કરવી, અમાનતમાં ખેયાનત કરવું, ખુદાનો કોઈ
 ફરજ નમાઝ, રોઝા ઝકાત હજ વિ અદા ન કરવું, કોઈ વાજીમ કુર-
 ખાની વિ. અદા ન કરવું, કુરઆન શરીફ પઢીને ભૂલી જવું, જુદ
 ખાલવું; જુદી સોગંદ ખાવી, આવી સોગંદ ખાવી કે મરતા વખતે
 કલમો નસીબ ન થાય, અથવા ઇમાન પર ખાતેખા ન થાય, ખુદા
 સિવાય બીજાને સિજદો કરવો, વગર ઉજરે નમાઝ ન પઢવી, કોઈ
 મુસલમાનને કાફિર, બેઈમાન યા ખુદાની માર ખુદાની લાનત ખુદાનો
 હુશમન કહેવું, કોઈનો ગીલો શિકવો કરવો, ચોરી કરવી, વ્યાજ લેવું
 અનાજની મોંઘવારીથી ખુશ થવું, ચીજનો ભાવ કીમત નકકી કર્યા

બાદ ચુકવતી વખતે આણું :

લેવી, ઓરતોને બેપરદા કરવું,

મરદોને ઢુંદીથી ચુકણ સુધીમાં . . . . . પાછા જાણી રાખવો, મરદોને રેશમ સોતું પહેરવું, હાઠી મુઠાવવી કે કતરાવવી, ઓરતોને બાલ કટાવવા કે મુઠાવવા. ગેર મરદો, ઓરતોને તાકી તાકીને જોવું, ઝવેા ખેલવો. (દરેક એવી રમત જેમાં હારજીત થતી હોય તે જીવામાં ફાળવે છે. રેશ, સદા મીન્ડી પત્તાં વિ) કામિદોના રિવાજ પસંદ કરવાં, ખાવાને ખુરં કહેવું, દારૂ વિગેરે હરામ ચીજો વાપરવી અને તેમાં દરેક જાતની મદદ કરવી, કે તેને ઉત્તેજન આપવું, રાગ ગાયન દરેક જાતનાં વાજા ગાજા વગાડવાં, સાંભળવું, ગુનાહના કામો જોઈ નસીહત કરવાની શક્તી હોવા છતાં નસીહત ન કરવું, ફામથી મસ ખરાપણ કરવું કોઈની બે ઇજ્જતની કરવી, કોઈમાં એમ ધુડવું, ધુંદી થી નીચે સુધી કોઈપણ કપડું પહેરવું.

તેમ નાટક સીનેમા સીરચલ વિગેરે તમાશા જોવા તેમાં પૈસા ખર્ચ કરવા, કોઈ મખલુકને ઇજ્જત પહોંચાડવી, કોઈનું નુકસાન કરવું, હાંસી મેથાફરી કરવી, શરારત કરવી, તકળખુર કરવું, વિગેરે બીજા ઘણા ગુનાહના કામો છે.

નેકીનાં કામો:— કલેમા પછી નમાઝ રોઝા, ઝકાત વિ. કરજો વાજીબો અદા કરવા, મસજીદ મદ્રસો જારી કરવું અને તે સંબંધી મફરી વસ્તુથી મદદ કરવી, સાચું બોલવું, હયા ચરમ કરવી, હરામથી બચવું, મરીજોની દરેક જાતની મદદ કરવી, એક બીજાની મુસીબતમાં હમદર્દી અને મદદ કરવી, દરેક કામ જે ખુદા રસુલના હુકમ મુજબ હોય અને તેથી ખુદા અને રસુલ રાઝી થાય તે, માખાપ ઉસ્તાદો ખુજુર્ગોના અદબ કરવો, મખલુક સાથે સારો સુલુક કરવો, રસ્તામાંથી લકલીફ દેતી ચીઝ હટાવવું, કોઈને પણ ઇજ્જત ન પહોંચાડવી વિ.

ખુદા પાક મુસલમાનોને અમલની તોફીક

આપે આમીન. વસહલામ.

